

dovolání úspěchu, protože přisvědčiti jest daším důvodům napadeného rozsudku, pokud se opírají o všeobecnou obchodní zvyklost. Žalující pojišťovací společnost jest obchodníkem podle čl. 271 čís. 3 obch. zák., rovněž pojistník jest obchodníkem a náleželo pojištění jeho podniku proti škodám věcným k provozu jeho živnosti (čl. 273 obch. zák.). Dlužno tu tedy použití čl. 279 obch. zák., podle něhož jest v ohledu významu a účinku jednání a opomenutí a vůbec v ohledu obsahu vůle smluvních stran hleděti ke zvyklostem a obyčejům platným v obchodním styku. Oba nižší soudy přijaly podle seznání znalců za dokázáno (§ 271 c. ř. s.), že ve všech případech, žalobou uplatňovaných, šlo o skutečný rabat za dlouhodobé pojištění a že jest všeobecnou zvyklostí obchodní, že pojistník při předčasném rozvázání pojišťovací smlouvy má nahraditi (správně doplatiti) povolenou jemu slevu dobou, protože pojistitel tuto slevu poskytuje právě jen se zřetelem k víceletému trvání smlouvy. Taková všeobecná obchodní zvyklost jest důležitým zdrojem pro výklad vůle stran, protože nutno podle čl. 278 obch. zák. hleděti ke všem okolnostem, které podle pravidel věrnosti a víry v obchodním styku jsou pro skutečnou vůli stran důležitý. Právem v tom směru usoudily oba nižší soudy, že pravou vůlí stran a předpokládanou smluvní podmínkou bylo, by slevy z premií byly poskytnuty jen při dlouholetém trvání smlouvy a že tedy při předčasném jich zrušení jest slevu na premie v poměru k době, která do zrušení skutečně uplynula, doplatiti. Vždyť pojišťovací společnost, povolivši premiový rabat jen z důvodu dlouhodobého pojištění, nebyla by jej povolila buď vůbec nebo ne v té míře, kdyby smlouva hned od původu byla bývala uzavřena jen na dobu, po kterou skutečně trvala, nebo kdyby byla věděla, že právní nástupce pojistníkův smlouvy předčasně zruší. Za tohoto stavu věci není třeba zkoumati, zdali bylo by lze na tento případ použití také předpisu §u 1435 obč. zák., o bezdůvodném obohacení.

Čís. 4714.

Odpůrčí nárok předpokládá bezvýslednost exekuce na veškeré jmění dlužníkovu, ale jen na takové, jež jest pro věřitele dosažitelno.

(Rozh. ze dne 19. února 1925, Rv II 887/24.)

Žaloba, již domáhala se žalobkyně, by byla prohlášena vůči její vykonatelné pohledávce bezúčinnou smlouva, již uzavřela žalovaná s dlužníkem žalobkyně, byla o b ě m a n í ž š í m i s o u d y zamítnuta. N e j - v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Odvolací soud schválil názor prvního soudu, že odpůrčí nárok jest již z toho důvodu vyloučen, protože žalobkyně nežádala o exekuci na

nedoplatek kupní ceny 3.000 Kč, který vyplatila žalovaná dlužníkovi (svému manželovi) teprve asi za měsíc po kupní smlouvě, a protože takto nedokázala předpokladu odpůrčího nároku, podle §u 8 (1) odp. řádu, totiž že exekuce na dlužníkovu jmění nevedla k úplnému uspokojení věřitelky, nebo že nelze se nadíti, že by k úplnému uspokojení vedla. S názorem tímto nelze souhlasiti. Není o tom sporu, že exekuční titul, rozsudek pro zmeškání, vydán byl dne 12. dubna 1923, tak že nabytí právní moci nejdříve dne 27. dubna 1923. Podle zjištění odvolacího soudu vyplacen byl dlužníku zbytek kupní ceny 3.000 Kč asi za měsíc po smlouvě, sjednané dne 13. března 1923, tedy asi uprostřed dubna 1923. Nesporno je dále, že podle exekučních spisu zažádala věřitelka o exekuci na movité věci dlužnickovy dne 7. května 1923; že zabavení bylo vykonáno dne 16. května 1923; že dlužníková manželka — nynější žalovaná — ohlásila k zabaveným věcem právo vlastnické; že následkem toho vymáhající věřitelka navrhla zrušení exekuce a zahájení řízení vyjevovacího; že dlužník sice dne 20. června 1923 vyplnil a podepsal u soudu seznam jmění, ale odepřel přísahu, načež vymáhající věřitelka proti němu již ničeho nepodnikla a dne 2. července 1923 na dlužníkovu manželku podala odpůrčí žalobu. V tomto zcela bezvýsledném exekučním řízení jest předpoklad §u 8 odp. ř. plně odůvodněn. Netřeba se ani obíratí otázkou, pokud exekuce, povolená povšechně na movité věci, jsoucí v držení dlužníka, zahrnuje v sobě také exekuci na peníze, a pokud tedy zahájená exekuce zůstala bezvýslednou již také ohledně peněz, které již před tím manželka dlužníkovi vyplatila (viz § 261 ex. ř.); jisto jest, že podle zájemního protokolu peníze nebyly nalezeny a že dlužník v seznamu jmění zodpověděl otázku, kolik má peněz na hotovosti, záporně. Vzhledem k tomu byl dodatek seznamu jmění, podle kterého dlužník ještě udal, že mu manželka zaplatila zbytek kupní ceny 3.000 Kč, pro vymáhající věřitelku bez významu, když dlužník zároveň prohlásil, že žádných peněz nemá. Účelem řízení vyjevovacího jest, by dlužník sám označil věřiteli majetkové předměty, tomuto do té doby neznámé, na něž by mohl vésti exekuci. Takové podpory při vedení exekuce dlužník věřitelce neposkytl, takže neměla ani možnosti, by vyplaceného peníze se zmocnila. Nemůže přece o tom býti sporu, že by vymáhající věřitelka byla raději sáhla po hotových penězích, než po nejistém a zdlouhavém sporu odpůrčím. Nezáleží na tom, že dlužník odepřel vykonati vyjevovací přísahu, vždyť § 8 vyr. ř. nevyžaduje ke vzniku odpůrčího nároku provedení řízení podle §u 47 a dalších ex. ř., nýbrž jen buď neúspěch exekuce provedené, nebo beznadějnost exekuce neprovedené. V tomto případě skončila se zahájená exekuce na majetkové předměty, věřitelce přístupné, s nezdarem a jest tu tedy předpoklad pro odpůrčí nárok podle §u 8 odp. ř. Dlužno ovšem přisvědčiti názoru, že zákon předpokládá exekuci na veškeré jmění dlužníkovu, ale vždy jen takové, které jest pro věřitele dosažitelné (viz Bartsch-Pollak str. 348 pozn. 24 a Lehmann str. 222). Neprávem tedy nižší soudy pokládaly za rozhodnou svědeckou výpověď dlužníkovu, který teprve ve sporu udal, že ještě asi 2.000 Kč má doma ve svém držení. Takovým způsobem mohl by dlužník uplatnění odpůrčího ná-

roku na nedozírno protahovati nebo dokonce zmařiti, když by u něho zase žádná hotovost nalezena nebyla a on pak znova potvrzoval, že hotovost má. Má-li, jest zajisté jeho povinností, aby zaplatil, ale žádnou měrou nesměl v seznamu jmění udávati, že nemá. Důvod, z něhož nižší soudy žalobu zamítly, tedy neobstojí, a dostalo se v tom směru věci nesprávného právního posouzení. Ježto však nižší soudy v důsledku svého názoru nezabývaly se vůbec uplatněnými odpůrčími důvody a neučinily ve věci žádných skutkových zjištění, nezbylo, než oba rozsudky zrušiti a věc k dalšímu jednání a rozhodnutí do první stolice vrátiti (§ 496 čís. 2 a 3, § 510 a 513 c. ř. s.).

Čís. 4715.

Nejde-li o nový skutkový nebo důkazní přednes v odvolání, může odvolatel odvolací důvody doličiti i ústně při odvolacím roku.

V odvolání musí býti stručně a přesně jednak označeny důvody odvolatele k napadení rozsudku, jednak vyloženy jednotlivé okolnosti, kterými tyto důvody jsou opodstatněny.

(Rozh. ze dne 19. února 1925, Rv II 898/24.)

Žalobě o zaplacení zápůjčky bylo oběma nižšími soudy vyhověno.

Nejvyšší soud zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by o odvolání dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud nepřihlížel k odvolacím důvodům nesprávného ocenění důkazů a neúplnosti řízení, ježto prý dovolatel po zákonu jich neprovedl, opomenuv prý proti předpisu Šu 467 čís. 4 c. ř. s. uvést již v odvolacím spise ony skutkové okolnosti, kterých se chce dovolávati k podepření odvolacích důvodů. Než procesuální újmu, že v odvolacím řízení k přednesu, jímž mají býti dokázány nebo vyvráceny uplatňované odvolací důvody, smí jen tenkrát býti přihlíženo, když byl dříve odpůrci oznámen přípravným podáním, spojuje zákon (§ 482 odstavec druhý c. ř. s.) jen s přednesem novým, totiž s přednesem skutkových okolností a důkazů, které podle spisů prvního soudu a skutkové podstaty rozsudku v první stolici nebyly uvedeny. Pokud však o takový nový přednes nejde, může odvolatel odvolací důvody doličiti i ústně při odvolacím roku, vydávaje se při tom ovšem nebezpečí právních následků §§ 44 a 179 c. ř. s. Ohledně jiných než v naznačeném smyslu nových odvolacích důvodů stačí jinak stručné určité označení důvodů odporu (odvolacích důvodů), předepsané v Šu 467 čís. 3 c. ř. s., kterémuž předpisu je rozuměti tak, že v odvolání musí býti stručně a přesně jednak označeny důvody odvolatele k napadení rozsudku, totiž jednotlivé příčiny, které k odvolání daly podnět, jednak vyloženy jednotlivé